

Niet ruimen, maar prikken!

*Hoe Nederland opnieuw massaal
gezonde dieren liet afmaken*

Auteurs

Krista van Velzen

Ingrid Dekker

© juli 2003

Tweede-Kamerfractie SP
Postbus 20018
2500 EA 's-Gravenhage
T (070) 318 30 44
F (070) 318 38 03
E idekker@sp.nl
I www.sp.nl

omslagontwerp:
Gonnie Sluijs
omslagfoto:
Akke van Eck

Niet ruimen maar prikken

Foto's: Jan Harteman

*De eigenaar van deze kippen
hoopt ruiming te voorkomen
door ze 'op te hokken' in zijn
garage*

Inhoud

<i>Woord vooraf</i>	9
<i>Inleiding</i>	11
<i>De praktijk</i>	13
Gezonde dieren	13
Dieren- en mensenleed	15
Hygiëne	18
Informatie en communicatie	19
<i>Verkliklijnen en verklikkerkippen</i>	21
<i>Tot slot</i>	23
<i>Aanbevelingen</i>	24
<i>Colofon</i>	25

Niet ruimen maar prikken

Woord vooraf

Een boer uit Scherpenzeel in de Gelderse Vallei loopt zijn dagelijks rondje in zijn kippenschuur. Hij vindt er enkele dode kippen. Na een paar dagen haalt hij dagelijks honderden kippen uit zijn schuur. De dierenarts arriveert op woensdag 27 februari bij de boer en zegt het ergste te vrezzen. Op zaterdag 1 maart blijkt die vrees gerechtvaardigd. De diagnose: Aviaire Influenza, in de volksmond ‘vogelpest’. Op diezelfde dag worden nog vijf bedrijven in de Gelderse Vallei aangemerkt als ‘verdacht’. Ruimingsploegen rukken uit en vernietigen al het pluimvee bij de verdachte bedrijven.

Op dat moment durft niemand te vermoeden dat drie maanden later bijna al het pluimvee van de Gelderse Vallei tot Limburg is verdwenen. Niets en niemand is gespaard. Van productiekip tot hobbygans, zij vonden allemaal de dood. Verreweg de meeste dieren zijn niet getroffen door de ziekte, maar vinden de dood door ruimingsploegen die van het ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij (tegenwoordig Landbouw, Natuurbeheer en Voedselkwaliteit, LNV) opdracht krijgen korte metten te maken met de vogelpest. En om de Europese Unie tevreden te stellen en mee te laten betalen aan de bestrijding van de ziekte, zou er volgens het ministerie maar één remedie tegen Aviaire Influenza zijn: ruimen en doden.

Namens de Nederlandse Belangenvereniging van Hobbydierhouders, de Sophia-Vereeniging tot Bescherming van Dieren, SP, Varkens in Nood, Wakker Dier, de getroffen hobbydierhouders en de vele geschokte burgers pleiten wij voor een andere oplossing: niet ruimen, maar prikken!

Krista van Velzen
Tweede-Kamerlid SP

Niet ruimen maar prikken

Foto's: www.nieuwsgrazer.nl

*Protesten tegen het ruimen
van de kippen*

Inleiding

Dat het ruimen van dieren niet subtiel gaat, heeft Nederland ervaren tijdens de uitbraak van Mond- en Klauwzeer ruim twee jaar geleden. De verschrikkelijke beelden van containers die volgeladen werden met kadavers, staan nog vers in het geheugen. Het leed van kinderen die hun geitje moesten afstaan aan mannen die gekleed gingen als astronauten, staan nog op het netvlies. Ironisch is dat deze beelden niet alleen bij de bevolking, maar ook bij de politici een gevoel van walging opriepen. De superlatieven waren niet aan te slepen. ‘Dit nooit meer’ en ‘in Brussel moet er snel iets veranderen’ werd in Den Haag om het hardst geroepen.

Nog geen twee jaar later blijken realiteit en politieke realiteit weer heel ver uit elkaar te liggen. Pluimvee wordt massaal geruimd en gezonde hobbydieren worden opgehaald voor destructie. De meerderheid van de Tweede Kamer voelt zich niet geroepen om minister Cees Veerman (CDA) van LNV een halt toe te roepen. Mens en dier zijn wederom slachtoffer van roekeloos ruimingsbeleid.

Bijna alle hobbydierhouders hebben er mee te maken. Gezonde dieren worden afgemaakt, hygiëne wordt door de ruimingsploegen aan de laars gelapt. En dan zijn er de praktijken die een rechtsstaat onwaardig zijn, zoals intimiderend gedrag door medewerkers van de AID. Ruim 260 persoonlijk getroffen en evenzoveel verontwaardigde en bezorgde burgers hebben de inhoud van dit zwartboek tot stand gebracht. Zij hebben hun verhaal gedaan aan het Meldpunt Vogelpest dat in april door de SP werd opengesteld.

Niet ruimen maar prikken

Foto's: Jan Harteman

De praktijk

Ondanks dat er een vaccin¹ is, mogen hobbydierhouders hun dieren niet laten inenten. De minister is daar vanaf het begin duidelijk over geweest. Helaas, want alle argumenten die vóór ruimen pleiten, gaan niet op voor deze dieren. Zij komen doorgaans niet in de voedselketen en ze worden in de regel niet geëxporteerd. Hobbydierhouders hebben aangegeven maar al te graag aan de voorwaarden die de minister stelt te willen voldoen. De minister heeft er alleen bij voorbaat al geen vertrouwen in dat het de houders lukt. Uit de verhalen blijkt dat de hobbydierhouders tot alles bereid zijn (waren) om aan de voorwaarden van het ministerie te voldoen. De dieren laten testen op eigen kosten. Ze desnoods zo lang als nodig, volledig van de buitenwereld afgesloten (op te hokken), te verzorgen en op eigen kosten de beestjes laten inenten.

Gezonde dieren

¹ De minister schrijft in zijn brief van 29 april 2003 aan de Kamer (Kenmerk: VVA. 2003/1391) dat er een vaccin is, maar dat er strenge regels zijn vanuit de EU, om te mogen vaccineren. De minister verwacht niet dat hobbydierhouders zich aan deze regels kunnen houden.

Wat is er op tegen om gezonde dieren die niet voor consumptie zijn, maar gehouden worden als huisdier, te redden? Deze vraag komt in alle reacties terug. ‘Rechtsgelijkheid,’ noemde de minister het tijdens een overleg, ‘Het moet van Brussel’ werd het later. Omdat er 1280 bedrijven zijn geruimd moesten 17.000 hobbydierhouders er aan geloven. Zij werden gedwongen hun gezonde dieren te laten afmaken, omdat Nederland anders problemen krijgt met Brussel. In eerste

Niet ruimen maar prikken

instantie zijn alleen bedrijven geruimd en bij gebrek aan capaciteit kwamen in sommige gebieden de hobbydierhouders pas weken later aan de beurt.

Terwijl de incubatietijd van tien dagen al meerdere malen is verstreken, worden kippen afgemaakt vanwege 'rechtsgelijkheid' en 'Brussel'. Dieren die niet besmet zijn en daarmee geen gevaar opleveren moeten toch afgemaakt worden. Omdat het niet eerlijk zou zijn ten opzichte van de commerciële pluimveehouders als de hobbydieren in leven blijven. Er is weinig fantasie nodig om deze argumentatie het voorzichtige predikaat 'hoogst merkwaardig' mee te geven.

De tweede veel gehoorde reden om te pleiten voor ruiming is 'Brussel'. De EU zou mogelijk niet bijdragen in de kosten voor de verspreiding van de vogelpest of zelfs dreigen met een hoge boete, als niet al het pluimvee binnen een bepaalde straal wordt vernietigd. De vraag is of deze informatie wel klopt. Inmiddels is het de vraag of het ruimen van hobbydieren wel door Brussel is opgelegd, zoals Veerman zei in het overleg van 15 mei. Het lijkt erop dat Veerman het zelf heeft voorgesteld en het vervolgens door Brussel is goedgekeurd. Een deel van de Kamer wilde daar met spoed met de minister over praten. Immers, het verkeerd informeren van de Kamer is aanleiding genoeg om de minister daarover aan de tand te voelen. Maar een meerderheid vond dat niet nodig en gaf het ministerie de gelegenheid eventuele vragen schriftelijk te beantwoorden². Dit mag op zijn minst vreemd genoemd worden. Als een minister blijkbaar foutieve informatie verstrekt wil je dat toch weten? De verwarring blijft als de minister zegt dat hij niet om de regeling heeft verzocht, maar Brussel alleen om 'verduidelijking' heeft gevraagd en dat daarmee het ruimen van hobbydieren gerechtvaardigd is.³

Feit blijft dat het een taak is van de overheid alles op alles te zetten om dergelijke ziekten zo snel en effectief mogelijk de kop in te drukken. De massale ruiming lijkt echter alleen bij de politiek op instemming te kunnen rekenen. Het kille economische argument tast de waarde voor het leven dermate aan, dat van de Nederlandse politici

² Zie de brief van 17-06-2003 aan het parlement (Kenmerk: VVA. 2003/1820)

³ Zie de brief van 23-06-2003 aan het parlement (Kenmerk: VVA 03.1890/SBR)

Prof. Dr. Stegeman

verwacht mag worden de hakken in het zand te zetten, zowel bij de EU als in de Tweede Kamer. Niets is minder waar. De politieke partijen CDA, VVD, LPF en SGP weigeren mee te werken als er moties door de oppositie worden ingediend om het ruimen van dieren te stoppen.⁴ De minister baseert zijn uitspraken en beleid op deskundigen die onbekend blijven, terwijl andere deskundigen grote vraagtekens hebben.

Prof. Dr. Stegeman, hoogleraar epidemiologie bij de faculteit Diergeneeskunde van de Universiteit Utrecht, zegt hierover tijdens zijn inaugurele rede op 17 juni 2003: ‘Om effectief te zijn, moeten preventieve ruiming en snel na ruiming van een besmette haard plaatsvinden. Voor snel spreidende infecties als mond- en klauwzeer en klassieke vogelpest is die periode twee dagen. Door de beperkte ruimingscapaciteit neemt de gemiddelde lengte van de periode tussen ruiming van besmette haard en de preventieve ruiming toe en dus het effect van preventieve ruiming op de beperking van de virusverspreiding af. Als tussen de ruiming van een infectiehaard en de preventieve ruiming meer tijd verstrijkt dan de lengte van de incubatieperiode dan mag van preventieve ruiming helemaal geen effect meer worden verwacht. Als het virus al binnen was gekomen, dan was het al zichtbaar geworden. Voor klassieke vogelpest is de incubatieperiode tien dagen. Iris en haar ouders vragen zich dan ook terecht af waarom eend Winnie op 20 mei nog moest worden geëuthanaseerd, terwijl de laatste infectiehaard in dat gebied 39 dagen daarvoor al was geruimd.’

Een mevrouw uit de Gelderse Vallei: *‘Er is hier al meer dan vijf weken geen vogelpest meer geconstateerd. Het is onmogelijk dat hier nog zieke dieren zijn. Hoe moet ik mijn kinderen uitleggen dat onze gezonde kippen zijn afgemaakt, terwijl ik het zelf amper kan bevatten?’*

Dieren- en mensenleed

Dat ruiming en moeizaam verlopen en voor grote maatschappelijke onrust zorgen, hebben we kunnen zien tijdens de MKZ-crisis. De

⁴ Handelingen 2002-2003, nr. 69, Tweede Kamer, pag. 4024-4024

Niet ruimen maar prikken

hoop dat uitvoerende instanties zouden leren van de fouten uit die tijd, blijkt nu achteraf te berusten op een veel te positief wereldbeeld.

De SP luidt de alarmbel als blijkt dat de landelijke inspectiedienst van de Dierenbescherming maar incidenteel wordt toegelaten bij de ruiming. De dierenbescherming meldt dat zij tot 17 april pas vijf keer toegelaten is bij het ruimen van dieren. Omdat de LID zodanig tegenwerkt wordt door het ministerie kan zij haar werk niet uitvoeren. Vragen aan de minister leiden ertoe dat de inspecties weer doorgang kunnen vinden. Maar het gaat allemaal erg moeizaam en het blijft mondjesmaat.

Veel getroffen hobbydierhouders spreken hun afschuw uit over de kratten waarin dieren levend moeten worden opgesloten en aan de kant van de weg gezet. Dieren passen er niet in en er is soms geweld nodig om de kratten te kunnen afsluiten. De minister zegt daarover tijdens het overleg met de kamer op 15 mei in antwoord op vragen van SP-Kamerlid Krista van Velzen: 'De kratten met dieren behoeven niet aan de weg te staan, want de dieren worden bij de mensen opgehaald. Mensen kunnen de dieren in kratten doen wanneer ze worden opgehaald. Een en ander is meermalen naar voren gebracht, maar op dit punt is blijkbaar sprake van een hardnekkig misverstand.'⁵ Misverstand of niet, de meldingen van mensen die de opdracht krijgen hun dieren langs de weg te zetten, blijven binnenkomen, ondanks zijn toezegging tijdens het overleg om de gemeenten nogmaals te attenderen op het juiste gebruik van de kratten. Daarbij komt als belangrijkste argument tegen het gebruik van deze kratten dat de dieren er niet in passen. Maar dat argument wordt als niet belangrijk ervaren.

Tijdens de ruiming is er veelvuldig sprake van dierenmishandeling. Aangemoedigd door lokale bestuurders zou alles toegestaan zijn om dieren makkelijker te vangen.

Een 'incident' waar toevallig een camera bij was: De loco-burgermees-

⁵ Kamerstuk 2002-2003, 28807, nr. 54, Tweede Kamer

De praktijk

ter van Thorn die breeduit lachend een half aangeschoten pauw nog even de nek omdraaide. En een ruimingsploeg die weigerde aan het werk te gaan, omdat er een cameraploeg tien meter verder op de openbare weg stond.

Jeldau uit Neer: *'Veerman...prop uzelf in zo'n klein kratje! Want mijn zeven ganzen pasten er niet in... zelfs niet in hun eentje!'*

Uit de klachten blijkt dat AID'ers, politieagenten en dierenartsen in groepen van negen man tot vijftien man over schuttingen klimmen, hokken openbreken en zelfs deuren intrappen. En dat voor soms maar twee kippen.

Veel mensen verzoeken het ministerie een afspraak te maken voor het ruimen, zodat ze zichzelf en hun kinderen kunnen voorbereiden op wat gaat gebeuren. Dat wordt ze vrijwel altijd toegezegd. Helaas houdt het ministerie zich zelden aan die toezegging. Als mensen niet thuis zijn, verlenen de ruimingsploegen, zonder uitzondering, zichzelf toegang tot het terrein. Dat er misschien alleen kinderen thuis zijn, is geen reden om op een later tijdstip terug te komen. Alle moeite die ouders doen om hun kinderen te beschermen tegen een vervelende ervaring is vergeefs. Daar wordt géén rekening mee gehouden.

Alleen al het feit dat door een overmacht aan mensen het terrein (of in sommige gevallen het woonhuis) wordt betreden, is door veel mensen als bijzonder bedreigend ervaren. Vragen om uitleg, of attenderen op het feit dat er bezwaar aangetekend is, wordt veelal afgedaan met 'als u niet meewerkt zullen we proces-verbaal opmaken'.

Mevrouw Rensing uit Bennekom: *'Vandaag, 14 mei, om ongeveer 15.00 uur zijn onze kippen geruimd. Ongeveer schrijf ik omdat ik niet thuis was toen het gebeurde. Mijn dochter van twaalf jaar wel, helaas. Op 1 mei j.l. hebben wij netjes onze kippen aangemeld. Ik gezegd dat ik mee wilde werken aan de ruiming als de kippen bij ons thuis zouden worden afgemaakt. Levend wilde ik ze niet meegeven.'*

Niet ruimen maar prikken

De meneer van het meldpunt zei dat we telefonisch zouden horen wanneer onze kippen aan de beurt waren. Ik dacht nog, dan kunnen we zorgen dat de kinderen niet thuis zijn. Vandaag zijn er zo'n negen mensen zonder toestemming mijn achtertuin binnengedrongen. Mijn dochter is huilend naar buiten gekomen en heeft gezegd: dit mogen jullie niet doen, mijn vader en moeder zijn niet thuis, daar moeten ze toch voor tekenen? De agent heeft mijn dochter weggehaald bij het pad dat naar het kippenhok gaat, zodat de ruimers er bij konden. En er durfde er nog een tegen mijn dochter te zeggen: 'Je hebt in ieder geval je konijntjes toch nog!' Ik ben woest. Volgens de agent had de dierenarts een speciale vergunning van het ministerie om zonder afstandsverklaring zomaar onze kippen te mee te nemen. Ik heb me netjes aan de regels gehouden en dan word je zo behandeld. Ik heb het LNV-loket en het ministerie gebeld en daar vertelden ze mij dat dit zo helemaal niet mag. Mijn dochter is zo overstuur! Zij voelt zich niet meer veilig, en voelt zich schuldig omdat ze die ruimers niet heeft kunnen tegenhouden. Ze hadden toch even aan haar kunnen vragen of ze haar ouders ergens kon bereiken? Ik was al onderweg naar huis. Tien minuten na het gebeuren was ik thuis, ze hadden toch even kunnen wachten? Wij, en vooral mijn dochter zijn schandalig behandeld. En dat allemaal om vijf kipjes en een haan.'

Hygiëne

In het vorige hoofdstuk werd al gesproken over het gebruik van de open kratten om dieren in op te sluiten. Daarbij komt dat de dieren in die open kratten door een open vrachtwagen worden opgehaald. In veel gevallen staan de dieren een dag aan de weg alvorens te worden opgehaald. Dieren die een dag lang in kratten langs de weg staan en in een open vrachtauto worden vervoerd om verdere besmetting te voorkomen!? Zijn deze dieren nu een gevaar voor besmetting of niet? Is dit hoe je met levende wezens omgaat?

De praktijk

Van de 260 verhalen van getroffen hobbydierhouders geeft ongeveer een kwart aan dat de AID zich niet houdt aan de eigen voorschriften. Hokken worden niet ontsmet, auto's worden niet ontsmet nadat ze het terrein verlaten. AID'ers die zichzelf niet ontsmetten alvorens het terrein te betreden of te verlaten.

Een mevrouw uit Limburg: *'Op 27 mei heeft de RVV bij mij dertig kippen, kalkoenen, ganzen en een fazant gedood. Ze vertrokken zonder het hok te ontsmetten, zelfs zonder aanwijzingen te geven over wat te doen met overblijvende mest. Ik kreeg alleen te horen dat ik twee weken het hok niet mocht betreden. Na het verstrijken van die termijn, ging ik een kijkje nemen en vond tot mijn grote schrik een dode kip.'*

Informatie en communicatie

Als het ministerie zelf aangeeft dat mensen bezwaar kunnen aantekenen tegen het afmaken van hun dieren, is het niet vreemd dat veel mensen gebruik maken van deze mogelijkheid. Wel vreemd is dat een bezwaarschrift geen opschortende werking heeft. Ondanks dat mensen aangeven nog in een bezwaarprocedure te zitten, maakt de AID de dieren toch af. En dan zijn er nog de enveloppen die mensen krijgen nadat hun dieren zijn afgemaakt. In deze envelop zit onder andere een brief waarin staat dat mensen zes weken na dagtekening bezwaar kunnen aantekenen. Veel mensen krijgen brieven die volgens de datum ongeveer maand onderweg moeten zijn geweest. Of brieven waarvan de datum is doorgestreept en waarop de goede datum is bijgeschreven.

Mensen zitten heel lang in onzekerheid. Ze weten niet óf en zo ja, wanneer er een ruimingsploeg op de stoep zal staan. Mensen krijgen zelden antwoord op brieven of e-mails, en verschillende antwoorden op hun vragen als ze het LNV-loket bellen.

Anderen wonen aan de 'rand' van een gebied en moeten wekenlang

Niet ruimen maar prikken

bellen, omdat zij uit de media vernemen dat ook zij geruimd moeten worden. Het ministerie kan daar geen duidelijkheid over geven.

Een gezin woont zeven kilometer van een besmet bedrijf vandaan en worden na vijf weken alsnog geruimd omdat ze in de ‘drie-kilometer-zone’ zouden wonen. Het kost heel wat overtuigingskracht en een half uur bellen om de ruimingsploeg die op het terrein staat er van te overtuigen dat zij niet in een straal van drie kilometer wonen.

Mensen die de spanning van het wachten niet meer aankunnen, bellen met het ministerie dat ze geruimd willen worden. De wetenschap dat de ruiming er hoe dan ook aankomt, legt in veel gevallen een te grote druk op veel gezinnen. Niet zelden worden de kippen van de buurman wel geruimd en moeten mensen verschillende keren bellen met het ministerie en iedere keer hun gegevens doorgeven, omdat ‘het ministerie de gegevens niet meer kan vinden’.

En dan als laatste, voor de hobbydierhouders de minst belangrijke klacht, maar wel een veel gehoorde, is hoe het ministerie omgaat met het taxeren en het toekennen van vergoeding. Bij taxatie van veelal bijzondere soorten blijkt dat de taxateurs geen verstand hebben van zeldzame soorten en een slag slaan naar de waarde.

Typerend voor de manier waarop het ministerie omgaat met de afspraken die zij maakt. Mensen die toegezegd hebben gekregen binnen twee weken een vergoeding te krijgen, wachten nu al maanden op geld. Nadat mensen veelal onverwacht, met grote overmacht hun gezonde dieren hebben moeten laten afmaken is dit onverteerbaar.

Een mevrouw uit Putten: *‘Vandaag 21 mei, na 68 dagen (!) opgehokt te hebben gezeten, zijn mijn twee ganzen geruimd. Ik was even boodschappen doen, er was dus niemand thuis. Er lag een brief in bus met instructie voor ontsmetting en dat ik een bezwaarschrift mag indienen, gedateerd 7 mei 2003.’*

Verkliklijnen en verklikkerkippen

Op 21 juni verschijnen er in de media berichten dat het ruimen van hobbydieren is gestaakt. Hobbydierhouders reageren opgelucht, maar zijn toch enigzins terughoudend. Er is niets op de internetsite van LNV te vinden. Is het wel waar? En als het waar is, wat gaat er gebeuren met de kippen die nu nog verborgen worden gehouden? Op 23 juni stuurt Veerman een brief naar de kamer en ook daarin staat dat het ruimen is gestaakt.⁶ Maar nog steeds geen officiële aankondiging. Geen persbericht, niets. De Nederlandse vereniging van Hobbydierhouders adviseert ‘voorzichtig’ te zijn met het te voorschijn halen van kippen die verborgen zijn geweest. Een woordvoerder van het ministerie van Landbouw zegt tegen de Volkskrant: ‘Er geldt nog steeds een vervoersverbod. Maar wij kunnen moeilijk controleren of iemand zijn hobbykip van elders weer terughaald. Zulke controles hebben voor ons geen prioriteit.’

Maar waar blijft dan de rechtsgelijkheid waaraan de minister eerder tijdens de crisis zo veel waarde hechtte? Mensen die ‘braaf’ hun kippen hebben aangemeld of zijn verraden via de kliklijn die het ministerie heeft, hebben met lede ogen moeten aanzien dat hun kippen werden geruimd. Mensen die zich verzet hebben, zijn beboet.

⁶ Zie de brief van 23-06-2003 aan het parlement (Kenmerk: VVA 03.1890/SBR)

De mensen die de dans zijn ontsprongen, hoe goed dat ook is voor de

Niet ruimen maar prikken

dieren in kwestie (ze leven immers nog), worden niet meer vervolgd. Wat zegt dat over rechtsgelijkheid? Zouden hobbydierhouders bij een volgende crisis hun dieren nog aanmelden? Het is wrang voor mensen die zich keurig aan de wet hebben gehouden. Het is ook wrang voor die mensen die minder succesvol hun dieren hebben verborgen. Zij krijgen een boete. In het kader van 'rechtsgelijkheid' zou je de boetes, opgelegd aan diegene die hun dieren hebben verstopt, moeten kwijtschelden. Desgevraagd wilde de minister in het debat van 23 juni niet ingaan op deze kwestie.

Op vrijdag 27 juni worden de eerste verklikkerkippen in de lege stallen losgelaten. Minister Veerman nodigt met een persbericht de pers uit om getuige te zijn van deze laatste fase in de vogelpestcrisis. Als deze kippen blijven leven is eindelijk gedaan met het virus.

Tot slot

De ruimingen zijn in de meeste gevallen *dieronvriendelijk* en voor mensen *traumatiserend*. De handelswijze van het ministerie is in een flink aantal gevallen ronduit *schokkend*.

Maar bovenal, de ruimingen, met alle gevolgen, zijn *onnodig* geweest. Er is geen enkele reden geweest om gezonde dieren af te maken. Of je moet achterhaalde regelgeving uit Brussel een goede reden vinden. Deze regelgeving is gebaseerd op het idee dat je met preventief ruimen een epidemie kunt voorkomen. Geen enkel land kan binnen een dag een ruimingscapaciteit op de been brengen die zo snel ruimt dat ze het virus voorblijft.

Met de methode die het ministerie van LNV heeft gebruikt voorkom je geen epidemie. Er zijn soms weken verstreken alvorens dieren van een hobbydierhouder zijn afgemaakt. Het ministerie zou een epidemie hooguit bevorderen door met haar ruimingsploegen steeds weer een (vogelpestvrij) gebied in te trekken.

Er was en er is geen reden om te ruimen, wel alle reden om te vaccineren. Dat had veel dieren- en mensenleed bespaard.

Aanbevelingen

- Er komt op korte termijn een uitgebreide evaluatie, waarbij alle betrokken organisaties hun inbreng kunnen leveren.
- Er komt op korte termijn een uitgebreide discussie over de bio-industrie. Het roer moet om en dierwelzijn móet het uitgangspunt zijn.
- Bij een uitbraak van vogelpest worden (hobby)dieren die niet voor consumptie/export bedoeld zijn preventief ingeënt en niet geruimd.
- Deze dieren kunnen eventueel worden geregistreerd om te voorkomen dat zij uiteindelijk toch geëxporteerd worden.
- Als er in het geval van een besmetting bij een hobbydierhouder, toch tot ruimen overgegaan moet worden, moet dat in overleg met de eigenaar en op afspraak gebeuren. Er mag niet geruimd worden in het bijzijn van kinderen en al helemaal niet als de ouders niet thuis zijn.
- De LID wordt altijd betrokken bij het ruimen van dieren.

Dhr. Von Schreiber uit Weert in reactie op de ruimingen:

'Ik vraag mij af of de natuur niet een vergissing heeft gemaakt door de homo sapiens te laten evolueren in de homo economicus.'

Colofon

Met dank aan alle mensen die hun verhaal met ons hebben willen delen.

Nederlandse Belangenvereniging van Hobbydierhouders
www.hobbydierhouder.nl

Sophia-Vereeniging tot Bescherming van Dieren
www.sophiavereniging.nl

SP
www.sp.nl/vogelpest

Varkens in Nood
www.varkensinnood.nl

Wakker Dier
www.wakkerdier.nl

Jan Harteman, hobbydierhouder en fotograaf
www.harteman.nl